

СТАНОВИЩЕ

Относно дисертационния труд за придобиване на
образователната и научна степен „Доктор“

На тема: „ТЕХНОЛОГИЯ НА КОНДИЦИОННАТА ПОДГОТОВКА В УЧЕБНИЯ
ПРОЦЕС ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ ЧРЕЗ ЗАНИМАНИЯ ПО ТЕНИС НА
МАСА ВЪВ ВИСШЕТО УЧИЛИЩЕ“

Автор на дисертационния труд:	Виктория Емилова Очева
Научен ръководител:	проф. Даниела Дашева, дн
Докторска програма:	Теория и методология на спортната наука
Професионално направление:	7.6 Спорт
Катедра:	Футбол и тенис

Рецензент: доц. Емил Атанасов, доктор

I. Данни за докторанта

Виктория Емилова Очева е родена на 17.01.1996 г.

Висшето си образование завършва в Национална спортна академия. Дипломира се в ОКС „бакалавър“ със специалност „Спорт – треньор по тенис“. Завършва магистърска програма „Спортен мениджмънт“ в същото висше училище. В ЦСДК завършва дългосрочна специализация за учител по физическо възпитание.

Работи като треньор по тенис.

Представената информация за докторанта показва системност и последователност в интересите, както и натрупан опит в областта на изследването. Това обяснява избора на тема и създава необходимите предпоставки за изпълнението и представянето на пълноценен и издържан научен труд.

II. Актуалност на дисертационния труд

Кондиционната подготовка е важна част от учебния процес по физическо възпитание във висшите училища. Освен значението ѝ за физическата форма и здравето на студентите, технологията на кондиционната подготовка представлява цялостен и методично структуриран подход за подобряване на двигателните качества и специфичните умения. Включването на тениса като популярен и динамичен спорт в методологията на изследване повишава възможностите за оптимизиране на подобряване на технологията на кондиционната подготовка.

Всички тези аргументи ми дават основание да определя научната теза като актуална, необходима и полезна за практиката.

III. Характеристика на представения дисертационен труд – структура и съдържание

Дисертационният труд е разработен в обем от 123 страници, плюс приложения. Онагледен е с 26 фигури и 42 таблици. Включва библиография с литературни източници на български, руски и английски и др. Трудът е с типичната структура за този вид научни разработки – съставен е от четири глави.

В **първа глава** е представен изчерпателен критически анализ на теоретичните и методологични основи по проблема в следните тематични направления:

1. Състояние и особености на физическото възпитание и спорта във ВУ в Р. България.

В това направление авторът прави съдържателен анализ на редица публикации, свързани със значението на физическото възпитание в съвременното общество, анализирани са ключови проблеми в областта на ФВ и спорт в системата на висшето образование, изведени са основните цели и задачи. Направена е характеристика на активностите и формите (5 на брой) за реализиране на ФВ и спорт във висшите училища. Виктория Очева прави анализ на програмно-нормативната база от приемането на Закона за висше образование през 1949 г. до наши дни.

2. Технология на обучението по физическо възпитание и спорт.

Основен фокус в това тематично направление е понятийният апарат, включващ технология на обучението, педагогическа технология, технология на учебния процес, дидактическа технология. Тематиката е широко дискутирана в спортната наука. Авторът умело е интерпретирал и представил фактологията, произтичаща от ползването на литературни източници. Полезно за практиката са обобщените концепции, свързани с термина „технология на обучението“.

В следващото направление **„същност на технико-тактическа подготовка в тениса“** авторът включва тениса с неговите особености в технико-тактически аспект. Анализирана е структурата на спортната техника, както и връзката между тактическата и физическата подготовка.

Четвъртото направление **„структура, съдържание и методика на кондиционната подготовка“** съдържа ключови теоретични интерпретации на понятията „физическа подготовка“ и „кондиционна подготовка“. Прави впечатление, че авторът умело характеризира посочените термини като аргументирано изтъква както общите, така и разграничаващите ги спецификации.

Следващото тематично направление **„характеристика на кондиционните качества“** логически допълва предходното с фокус върху ключови за тениса качества като скоростна издръжливост, бързина, ловкост, гъвкавост и др.

Последното направление е насочено към анализ на физическото развитие и физическа дееспособност на студентите от висшите училища.

Въз основа на представената информация и ползваните литературни източници бих могъл да направя заключение, че авторът показва високо ниво на познаване на теорията и научните публикации, относими към разглеждания проблем.

Върху основата на задълбочения анализ внимание заслужава формулировката на работната хипотеза. В съдържателен план са представени прогнозните направления, в които може да се постигнат по-добри резултати по отношение организацията и реализиране на учебния процес по физическо възпитание във висшите училища.

В **глава втора** е очертана характеристиката на научното изследване. Смятам, че формулираната цел напълно кореспондира с темата на научната теза. Посочените

задачи допълват рамката на изследователската работа, като следват технологично изпълнението на поставената цел. Прави впечатление, че за разрешаване целта и задачите е използван подходящ инструментариум от научно изследователски методи, коректно допълнен с технологията за тяхното провеждане. Прецизно е описана и методиката на изследване с информация за всеки един от използваните тестове. Представена е и организационната рамка на изследването, с конкретни дейности за всеки етап.

В глава трета са представени резултатите от емпиричните изследвания, разпределени в седем самостоятелни направления.

В първото направление Виктория Очева анализира резултатите от анкетно проучване относно интересите и отношението на студентите към учебната дисциплина „Спорт по избор – тенис“ в учебния процес по ФВ и спорт във висшите училища.

Представен е експертен анализ, който разкрива както социално-демографски характеристики на изследваните лица, така и съществени лични предпочитания и констатации по важни компоненти, заложи в анкетното допитване. Използваният стратистически метод не позволява да бъдат разкрити някои зависимости между отделни показатели, включени в изследването.

Във второто направление „средни стойности и вариативност на изследваните признаци“ са разкрити средните нива и вариативността на наблюдаваните съвкупности и зависимости между физическото развитие и дееспособност на студентите. Това дава възможност на докторанта да установи някои закономерности и да характеризира съдържанието, организацията и провеждането на учебния процес по ФВ и спорт в неспециализираните висши училища чрез избираемата дисциплина „тенис“. Данните от приложения вариационен анализ са онагледени коректно. Направени са частични крайни обобщения, произтичащи от получените данни от анализа преди началото на експеримента.

В следващото направление са анализирани резултатите от вариационния анализ в края на педагогическия експеримент. Направени са важни заключения по отношение положителни промени при някои физически качества.

В следващото направление авторът установява равнището на някои психически показатели след педагогическия експеримент, като е използван специализиран тест, оценяващ избирателността на внимание и устойчивостта на смущенията.

Във фокуса на следващото направление е корелационната структура на показателите преди началото на експеримента. Тук Виктория Очева демонстрира експерност в анализа, базиран на приложените корелационните зависимости при изследваните променливи. Изготвените матрици онагледяват отлично корелационните връзки по сила между показателите за физическо развитие и физическа дееспособност при жените и мъжете. Логично следва анализът на корелационните зависимости след края на спортно-педагогическия експеримент.

Специално внимание заслужава разделът, който установява ефективността на разработената оригинална програма за подобряване на двигателната кондиция на студентите. Направен е сравнителен анализ между ЕГ и КГ мъже и жени по показателите след проведения педагогически експеримент.

В края на тази глава е разработена нормативна база за контрол на физическото развитие и двигателната кондиция на студентите от групите за тенис като докторантът използва сигмалния метод.

В глава четвърта изводите (9 на брой) и препоръките (3 на брой) са естествен завършек на цялостната научноизследователска работа.

IV. Критични бележки, въпроси и препоръки

Няма значими критични бележки и предложения, с изключение на описаните горе, но те не променят общото задоволство от добре оформения и структуриран труд. Не е забелязано плагиатство.

V. Оценка на научните и научно-приложните приноси

От разширеното научно търсене, направените изследвания и анализи в дисертацията ми позволяват да посоча следните основни приноси за практиката:

1. Приноси в теоретичен аспект – авторът подлага на задълбочен анализ физическото възпитание и спорта като система, в условията на висшето образование в Р. България. В допълнение към този основен принос, докторската теза разкрива основни спецификации и резерви в управлението на обучителния процес в неспециализираните висши училища.

2. Приноси в теоретико-приложен аспект – без съмнение основният принос на дисертацията е предложената и апробирана специализирана учебна програма за групи „Спорт по избор – тенис“ в неспециализираните висши училища по семестри. оптимизиран модел за управление на БСФ с „възможности за развитие“. Наред с това трябва да подчертаем и приноса в разработването на нормативна база за оценка на физическото развитие и двигателна кондиция при студенти – жени и мъже.

VI. Заключение

В заключение ще отбележа, че в резултат на извършените собствени научни изследвания е представен един безспорно значим за теорията и практиката научен труд. Въз основа на изложеното с убеденост подкрепям присъждането на ОНС „доктор“ в професионално направление 7.6 Спорт, докторска програма “Теория и методология на спортната наука“ на Виктория Емилова Очева.

12.12.2024 г

Изготвил становище:

доц. Емил Атанасов, доктор

STATEMENT

On the dissertation for the acquisition of
the educational and scientific degree "Doctor"

On the topic:

“TECHNOLOGY OF CONDITIONAL TRAINING IN PHYSICAL EDUCATION THROUGH TENNIS AT HIGH SCHOOL”

Author of the dissertation:

Victoria Emilova Ocheva

Scientific supervisor:

Prof. Daniela Dasheva, D.Sc

Doctoral Program:

Theory and Methodology of Sports Science

Professional field:

7.6 Sport

Department:

Football and Tennis

Prepared statement: **Assoc. Prof. Emil Atanasov, PhD**

I. Data about the PhD student

Victoria Emilova Ocheva was born on 17.01.1996.

She graduated from the National Sports Academy "Vasil Levski" - "Bachelor" degree with the specialty "Sport - tennis coach". She graduated from the Master's degree program "Sports Management" at the same university. At the CSDC she is studying for a long-term specialization as a physical education teacher.

She works as a tennis coach.

The information presented about the PhD student shows consistency and coherence in interests as well as experience in the field of research. This explains the choice of topic and creates the necessary prerequisites for the completion and presentation of a complete and sustained scientific work.

II. Relevance of the thesis

Conditioning is an important part of the physical education learning process in higher education institutions. Apart from its importance for the physical fitness and health of students, the technology of conditioning is a comprehensive and a methodically structured approach to improving motor qualities and specific skills. The inclusion of tennis as a popular and dynamic sport in the

research methodology increases the possibilities of optimizing and improving the conditioning technology.

All these arguments give me the reason to define the scientific thesis as actual, necessary and useful for practice.

III. Characteristics of the submitted dissertation

The dissertation is developed in 123 pages, included appendices. It is illustrated with 26 figures and 42 tables. It includes a bibliography with references in Bulgarian, Russian, English, etc. The work has the typical structure for this type of scientific work - it consists of four chapters.

Chapter One presents a comprehensive critical analysis of the theoretical and methodological foundations of the problem in the following thematic areas:

1. *State and peculiarities of physical education and sport in higher education institutions in Bulgaria.*

In this section the author makes a meaningful analysis of a number of publications related to the importance of physical education in modern society, key issues in the field of PE and sport in the system of higher education are analyzed, the main goals and objectives are outlined. Characterization of activities and forms (5 in number) for realization of PE and sport in higher education institutions is made. Victoria Ocheva analyzes the program-normative basis from the adoption of the Law on Higher Education in 1949 to the present day.

2. *Technology of teaching physical education and sport.*

The main focus in this thematic area is the terminological structure, including learning technology, pedagogical technology, technology of the learning process, didactic technology. The topic is widely discussed in sports science. The author has skillfully interpreted and presented the factual background derived from the use of literature sources. Useful for practice are the summarized concepts related to the term "instructional technology".

In the next direction "*the essence of technical-tactical training in tennis*" the author includes tennis with its peculiarities in technical-tactical aspect. The structure of sports technique is analyzed, as well as the relationship between tactical and physical training.

The fourth strand "*structure, content and methodology of conditioning*" contains key theoretical interpretations of the concepts of "physical training" and "conditioning". The author's ability to characterize these terms, arguing both the common and the distinguishing specifications.

The next thematic strand "*characterization of conditioning qualities*" logically complements the previous one with a focus on key tennis qualities such as speed endurance, speed, agility, flexibility, etc.

The last strand focuses on the analysis of physical development and physical fitness of university students.

Based on the information presented and the literature sources used, I could conclude that the author shows a high level of knowledge of the theory and scientific publications relevant to the problem under consideration.

Based on the in-depth analysis, the formulation of the working hypothesis deserves attention. In a meaningful way, the predicted directions in which better results can be achieved in terms of the organization

and implementation of the learning process of physical education in higher education institutions are presented.

Chapter two outlines the characteristics of the research. I believe that the formulated aim fully corresponds with the topic of the research thesis. The stated tasks complement the framework of the research work, following technologically the fulfilment of the stated aim. It is noteworthy that for their solution an appropriate toolkit of research methods was used, correctly complemented with the technology of their implementation. The research methodology is also accurately described with information on each of the tests used. The organizational framework of the study is also presented, with specific activities for each stage.

Chapter three presents the results of the empirical research, divided into seven separate strands.

In the first strand Victoria Ocheva analyses the results of a survey on the interests and attitudes of students towards the academic discipline "Sport of choice - tennis" in the teaching process of PE and sport in higher education institutions.

An expert analysis is presented that reveals both socio-demographic characteristics of the individuals surveyed, as well as significant personal preferences and connotations on important components of the survey. The statistic method used does not allow to reveal some dependencies between individual indicators included in the survey.

In the second strand "mean values and variability of the studied traits" the mean levels and variability of the observed aggregates and dependencies are revealed between physical development and students' fitness. This enables the PhD student to establish some regularities and to characterize the content, organization and conduct of the educational process of PE and sport in non-specialized higher education institutions through the elective discipline "tennis". The data of the applied variance analysis are illustrated correctly. Partial final generalizations are made from the data obtained before the start of the experiment.

The next section analyses the results of the analysis of variance at the end of the pedagogical experiment. Important conclusions are drawn regarding positive changes in some physical attributes.

In the next section, the author established the level of some mental indicators after the pedagogical experiment, using a specialized test assessing the selectivity of attention and the persistence of disturbances.

The focus of the next strand is the correlation structure of the pre-experiment indicators. Here Victoria Ocheva demonstrates expertise in the analysis based on the applied correlation dependencies in the variables under study. The developed matrices illustrate excellently the correlations in strength between the indicators of physical development and physical fitness in women and men. The analysis of the correlations after the end of the sport-pedagogical experiment follows logically.

Of special note is the section that establishes the effectiveness of the original program developed to improve students' motor conditioning. A comparative analysis is made between EG and CG men and women on the indicators after the pedagogical experiment.

At the end of this chapter, a normative basis for the control of physical development and motor conditioning of tennis group students is developed using the sigma method.

In Chapter Four, the conclusions (9 in number) and recommendations (3 in number) are a natural conclusion to the overall research work.

IV. Critical comments, questions and recommendations

There are no significant criticisms, other than those described above, but these do not alter the overall satisfaction with a well-designed and structured work. No plagiarism was noted.

V. Evaluation of scientific and applied contributions

From the extended scientific search, the research and analyses done in this dissertation allow me to point out the following main contributions to practice:

1. Contributions in theoretical aspect - the author subjects to a thorough analysis of physical education and sport as a system in the conditions of higher education in the Republic of Bulgaria. The author analyzes the study of higher education and higher education in the field of theoretical and scientific analysis. In addition to this main contribution, the doctoral thesis reveals basic specifications and reservations in the management of the educational process in non-specialized higher education institutions.

2. Contributions in theoretical-applied aspect - without a doubt the main contribution of the research is the proposed specialized curriculum for groups "Sport of choice - tennis" in non-specialized universities by semesters. Along with this, I must also highlight the contribution in the development of a

normative basis for the assessment of physical development and motor conditioning in students - women and men.

VI. Conclusion

In conclusion, as a result of my own scientific research, I would like to point out that this is an undeniably significant scientific work for theory and practice. On the basis of the foregoing, I confidently support the awarding of the PhD in the professional field 7.6 Sport, doctoral programme Theory and Methodology of Sports Science to Viktoria Emilova Ocheva.

16.12.2024

Prepared statement:

Assoc. Prof. Emil Atanasov, PhD